

FIHAV 2015, Havannas Internationella Handelsmässa

De första företagen i Utvecklingszonen

Zoltan Tiroler

I samband med den internationella handelsmässan FIHAV 2015 presenterade sig de första åtta företagen som godkänts för investeringar i den Speciella Utvecklingszonen Mariel, ZEDM. De åtta består av fem utländska företag med 100 % utländskt kapital, två kubanska företag och ett samriskföretag. Gruppen höll en konferens vid mässan. Enligt de kubanska planerna ska ZEDM, som bara funnits i två år, bli en viktig motor i landets ekonomiska utveckling.

De åtta första

Chefen för det mexikanska charkuteriföretaget Richmeat, som är inriktat på kalkonkött, förklarade att anläggningen kommer att processa 1 000 ton kött i månaden med mellan 25 och 45 inhemska anställda. I början kommer köttet att importeras från Mexiko, men framöver kommer det att komma från inhemska producenter.

Liknande tankar hade representanten för spanska Profood, som berättade att de redan har diskussioner med kubanska producenter för att kunna förse hotellen med livsmedel, främst kaffe- och kakaoprodukter. Målet är att 60 % av råvaran ska vara från Kuba.

Mexikanska Devox, som tillverkar målarfärg, framhöll att den viktigaste komponenten i deras produkter är vatten, vilket gör att det är betydligt mer praktiskt att sköta tillverkningen där produkterna ska användas än att importera. Fabriken, som nu börjat byggas i Mariel, kommer att utrustas med spjutspetsteknologi och inte ge några föroreningar. Dessutom kommer huvudsakligen solenergi att användas.

De två belgiska företagen BDC Log y BDC tec ägnar

sig åt transporter och logistik, respektive högteknologisk sammansättning av sensorer för temperaturmätning, el-installationer och system för vattenrening

Brasilianska Brascuba, det enda företaget med både utländskt och kubanskt kapital, har som mål att dra igång en cigarrfabrik för såväl inhemska som utländsk konsumtion. Samarbetet har "överträffat förväntningarna". Hamnen i Mariel är utmärkt för att kunna exportera produkterna.

Ett kubanskt företag, Empresa de Servicios Logísticos Mariel, har förrådshallar till varorna som kommer till hamnen. Inom kort invigs också hallar för frysvoror.

Det andra kubanska företaget handhar containrarna i Mariel och sköts av PSA Internacional från Singapore, ett världsledande företag inom hamnförvaltning av hamnar. Företagsledningen sade sig vara mycket nöjd med hur arbetet fortgått sedan invigningen av terminalen i januari 2014. De räknar med en fördubblad hantering 2015, till 310 000 containrar jämfört med 2014.

Mariel - ett framtidsprojekt

Det framhölls att Mariel är ett projekt inriktat på framtiden och att terminalen under de två år som gått lyckats bli känd internationellt. De olika företagsrepresentanterna var överens om ZEDM:s stora potential, med ändamålsenlig infrastruktur och service. Det gäller både den inhemska marknaden och export.

Det pågår diskussioner med företag bland annat inom kemi, logistik och byggnation. En tillverkare av jordbruksmaskiner från USA, Cleber LLC, vill gärna komma igång med en sammansättningsfabrik för

traktorer. Företaget behöver dock tillstånd från USA:s Finansdepartement. Blockaden fortsätter att utgöra ett allvarligt hinder för företag som vill investera i den kubanska ekonomin.

Stor turkisk och tysk närvaro

Drygt 30 turkiska företag var med på mässan. De kom från sektorer som handelsflotta, metallurgi, byggnation, kosmetika, köksutrustning och rengöringsmedel. Också tyska företag visade stort intresse för den kubanska marknaden med ett 50-tal företag. Det ökade tyska intresset bekräftades av landets ambassadör. Den delegation som följde med ambassadören representerade medicin- och bioteknologibranscherna. Tyska affärsmän hade också samtal med de kubanska ministerierna för turism, energi, gruvarbete, industri och utrikeshandel.

EU och också USA vill vara med

Såväl EU-ambassadören som olika USA-företag uttryckte sitt intresse för den kubanska marknaden och sin önskan att spela en viktig roll inom ekonomin. Ett 30-tal USA-företag fanns på mässan. Den fortsatta blockaden utgör dock ett allvarligt hinder.

På mässan diskuterades framtida samarbete mellan ett mexikanskt och ett kubanskt skeppsvarv. Ett första utkast till avtal har undertecknats.

Kubanska planer

Kubas handelsminister Rodrigo Malmierca presenterade en uppdaterad version av vad som gäller för utländska investeringar. 12 sektorer inom ekonomin är öppna för investeringar. De flesta planer gäller turism, oljeprospektering och livsmedel. En nyhet är investeringar inom hälsovård för utlänningar, liksom idrottshälsa. Inom transportsektorn föreslås flera projekt, bland annat för reparation av fartyg i landets viktigaste hamnar. Ett område som skapar problem idag är avsaknaden av effektiva grossister.

Havannas hamn, som avlastats av Mariel, ska framförallt fungera för kryssningsfartyg och turism. Vad gäller energianvändning är målet att 2030 ska 24 % av energin komma från förnybara källor.

Ministern framhöll de många fördelarna med att investera i Kuba. Det gäller inte bara landets strategiska geografiska läge, utan också att man har välutbildad arbetskraft och att landet håller en hög akademisk och vetenskaplig nivå. Malmierca underströk att USA:s blockad är en broms för den ekonomiska utvecklingen.

Farhågor

När kubanska myndigheter framhåller alla fördelar med att investera i landet är det inget nytt. Men på senare tid har de fått större genomslag internationellt, framförallt genom hamnen i Mariel med den speciella utvecklingszonen och de återupprättade förbindelserna med USA. Många av Kubas vänner uttrycker farhågor över utvecklingen och att Kuba skulle gå mot kapitalism. Det är förstås omöjligt att förutsäga framtiden.

På FIHAV 2015 visade kubanska företag inom farmakologi och hälsovård sina framgångar och resultat. Det gäller inte minst det banbrytande arbete man gjort inom tidig upptäckt och förebyggande vård av diabetiker och olika cancerformer.

Kuba har handelsförbindelser med 75 länder och handeln har tredubblats de senaste tio åren. De vill fortsätta att stärka förbindelserna med landets viktigaste handelspartner: Kina, Venezuela, Ryssland, Brasilien och Vietnam.

Men kubanerna ska inte underskattas. Det finns en plan för hur investeringarna ska främja den ekonomiska utvecklingen, med bibehållen social rättvisa. Kuba behöver investeringar och kapital för att kunna höja levnadsstandarden, något som kubanerna kräver. Då måste man också göra investeringar attraktiva. Observera att samma lagar för löner och arbetarskydd gäller i den Speciella Ekonomiska Zonen som i övriga landet.

Hittills har 400 företag uttryckt intresse av att etablera sig i ZEDM. Åtta har godkänts (se ovan), några har förkastats och de flesta är under utvärdering.

Handelsministern framhöll att: "Vi erbjuder alla samma möjligheter. Ingen kommer att kunna ställa speciella krav. Vårt enda villkor är att vi bara arbetar med seriösa företag. Att vi inte alltid gjort det är ett av våra misstag i det förgångna."

Källor: Arlin Alberty Loforte, Katheryn Felipe, Sergio Alejandro Gómez, internet@granma.cu